

GAZETA TRANSILVANIEI

Apare în fiecare zi de lucru.

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe an 24 cor., pe 1/2 an 12 cor., pe 1/4 an 6 cor. Pentru România şi străinătate pe an 40 franci, pe 1/2 an 20 franci, pe 1/4 an 10 franci.

REDACTIA,
TIPOGRAFIA ŞI ADMINISTRAȚIA:
BRAŞOV, PIAȚA MARE Nr. 30.
Telefon: Nr. 226.

Pentru Braşov cu dusul acasă pe an 24 coroane. Fără dus acasă pe an 20 coroane, pe 1/2 an 10 coroane, pe 1/4 an 5 coroane. Un număr 10 bani. Inserate: un şir mic 20 bani pentru o publicare. Publicări mai deosebite după tarif şi învoială. — Reclame pe pagina a 3-a un şir 20 bani.

Serbăm astăzi o tristă aniversare...

Trei ani se împlinesc dela moartea neuitatului Dr. Aurel Mureşianu, bărbatul integru al neamului, omul de o consecvenţă de fier şi gazetarul neobosit şi activ până în ultima clipă a vieţii sale pământene.

Şi cu cât vremea înaintează, cu atât mai curată şi mai ideală ni-se înfăţişează figura lui Aurel Mureşianu din învălmăşala luptelor naţionale purtate de el cu atâta abnegaţiune şi desconsiderare a tuturor bunurilor lumestii.

În acelaşi timp devine însă şi golul rămas în urma lui tot mai simţitor cu deosebire astăzi, când vedem înmulţindu-se ceata celor slabi, ceata slugilor plecate, ceata şovăitorilor şi când vedem chiar în Braşovul purtător al atâtor tradiţii măreţe româneşti, ridicându-se capul hidra spurcată a mangrismului.

Revocându-ne azi în memorie faptele lui Aurel Mureşianu, vom câştiga noi puteri pentru continuarea luptei noastre, aşa cum a Ainelles-o şi purtat-o el, iar noi, pe cari soartea ne-a chemat să conducem mai departe naia cărmuită de el şi toţi acei muncitori ai condeiului, cari s-au înşiruit în rândurile prime de combatere a tendinţelor duşmănoase de exterminare îndreptate în contra vieţii noastre naţionale, chemaţi pe aceşti duşmani Mangra, Vlaicu sau fie ei streini de neam şi lege, — avem motive îndoite să-i binecuvântăm memoria, căci Aurel Mureşianu a fost primul, care în toiu luptelor a găsit răgaz să se cugele şi la soartea mizeră a gazetarilor şi să pună baza primei fundaţiuni pentru ajutorarea ilariştilor români din Ungaria, fundaţiune, care prin fondul Dr. Mihai şi prin contribuiri ulterioare este menită să asigure în

timp apropiat şi viitorul material al gazetarilor.

Fie-i memoria binecuvântată, iar spiritul lui planeze asupra noastră servindu-ne ca pildă strălucitoare de muncă naţională şi de abnegaţiune!

Două fenomene.

În »era nouă«, era absolutismului constituţional, creiată de Tisza-Lukács, se observă două fenomene, cari merită o atenţiune deosebită din partea noastră. Fenomenele şi-au făcut apariţia la poporul maghiar, dar ele au analogie cu unele stări de ale noastre şi de aceea e bine să folositor pentru noi, a le cunoaşte mai de aproape şi a le aprecia după merit.

Un fenomen se referă la tinerimea universitară maghiară, la rolul ce vreau să pretind să-l aibă tinerii în noua situaţie, iar a doua priveşte reglementarea presei, de care e părtaşă de astădată presa opoziţională ungurească.

Să analizăm aceste fenomene. Paşirea bruscă şi despotică a lui Tisza şi a clicei sale a răscolit şi mai mult patimile în şirurile opoziţiei din ţara întreagă. Dacă deputaţii fruntaşi ai opoziţiei au fost scoşi din cameră cu forţa, dacă glasul opoziţiei a amuţit în şedinţe, şi obstrucţia a fost zdrobită, opoziţia ţine ca cu atât mai mult să li se resimtă vocea în afară de parlament, în largul ţării dela un capăt la altul. Capii opoziţiei, atât dintre deputaţi, cât şi matorii din diferite centre provinciale, au pus la cale o mulţime de meetinguri, cari continuă şi în cari se infierează sistemul şi procedeul lui Tisza şi se protestează contra volnicilor inaugurate de el şi de ciracii lui. În aceste meetinguri cercurile largi ale populaţiunii sunt

luminate asupra situaţiei politice actuale, li-se arată drepturile, ce compet poporului şi în special să talmăcesc masselor curente democratice, cari culminează în dreptul electoral universal, fără restricţiuni.

Matadorii opoziţiei însă au aflat de nesuficiente aceste meetinguri pentru luminarea poporului şi pentru a-l face să priceapă corect drepturile ce-i compet şi lupta pentru ele. Natural, că aşa este. Din meetinguri poporul se alege cu ceva învăţături, cari însă unori nu-i sunt destul de lămurite, şi altă dată nu poate pricepe în destul în întregime noima trebilor politice.

Ca învăţăturile să prindă rădăcini trainice, ca poporul să fie deplin lămurit pe toate terenele vieţii publice, se recere o altă cale. Să recere o şcoală sistematică, o şcoală de durată mai lungă. Pe lângă meetinguri, poporul trebuie să li se dea o instrucţie sistematică şi bine organizată.

Aci, în acest punct revine rolul tinerimii culte. Tinerimea cu mintea luminată şi cu inima generoasă trebuie să facă aceasta şcoală cu poporul. Ea trebuie să ia asupra sa apostolatul nobil de-a deştepta şi lumina mintea milioanele de desmoşteniţi şi ţinuţi în întunec şi neştiinţă de cătră infama şlealtă feudală-oligarhică.

Tinerimea maghiară universitară — spre onoarea ei — şi-a priceput misiunea şi datorinţa sa faţă de popor. Vedem, că ea intră în acţiune pentru luminarea poporului, cu o organizaţie bine întocmită. Ziarele din Budapesta anunţă că, comitetul executiv al mişcării regnicolare a tinerimii universitare să ocupă de prezent cu organizarea acţiunii la ţară. Spre acest scop ţara este împărţită în cercuri, şi orăşelele şi satele fiecărui cerc vor fi cercetate în decursul verii de trimişi dirijaţi din centru, talmăcind poporului temeinic gravaminele constituţionale, pentru sa-

narea cărora luptă opoziţia şi necesitatea introducerii dreptului electoral democrat etc. Comitetul stabileşte modalităţile agitaţiei în o formă bine chibzuită, unitară, desvoaltă în detaliu toate acele chestiuni, asupra cărora trimişii trebuie să revină în discursurile lor agitatorice. În chipul acesta tinerimea e cruţată de osteneală şi de pierderea timpului de giaba, punându-i la dispoziţie materialul gata, prelucrat. Pentru a se ajunge scopul mai uşor şi mai sigur, să ţin prelegeri de model în Budapesta, la clubul partidului iusthist, prin cari se marchează direcţia acţiunii agitatorice. La aceste prelegeri iau parte un mare număr de tineri universitari şi câte un delegat al opoziţiei unite.

Intru cât îşi va îndeplini misiunea sa tinerimea maghiară în direcţia aceasta şi ce rezultate va avea acţiunea ei, nu putem şti azi şi nici nu ne impoartă prea mult. Atârnă de la hărnicia, zelul şi energia tinerilor. Dar pe noi ne impoartă pornirea tinerimii inteligente, o pornire mare, nobilă şi umanitară, care are se răspândească lumini deşteptătoare în păturile înapoiate.

Şi când vedem aceasta pornire, involuntar ne vine întrebarea: — Unde este tinerimea noastră?

Nu invinováşim pe nimenea, recunoaştem bunele intenţii şi simlînţe ale tinerimii noastre întru luminarea poporului, dar aceste sunt mai mult sporadice. Nu vedem o pornire unitară, organizată şi bine condusă.

Aceasta ne-ar trebui mai nainte de toate. Măne vom vorbi mai amănunţit în chestia aceasta.

— sm. —

Proiectul de lege al primministrului Lukács, prezentat în şedinţa de alstăeri a camerei, prin care comisiunii de imunitate li se dă dreptul de-a anula mandatele deputaţilor, cari s'au făcut

vinovaţi de violenţă, astfel ca să nu mai poată fi aleşi în acea sesiune — a produs o furtună nemalpomnită în slul opoziţiei maghiare, care gratifică pe Lukács cu cele mai neaoşe epitete coccişti ale dicţionarului unguresc. Apponyi, cetind proiectul, a declarat, că nu poate crede, ca Lukács să se cugele serios la un astfel de pas, iar Iusth l-a făcut pe Lukács de-adreptul nebul.

Proiectul draconic al lui Lukács a produs dealtfel mare resens şi în slul unei părţi a deputaţilor partidului muncii, cari li consideră ca o straşnică bajocorie a parlamentarizmului maghiar.

Intr'un interviu acordat ziarului »Neue Fr. Presse« Lukács a declarat, că s'a văzut nevoit a prezenta acest proiect, fiindcă opoziţia a pus în vedere, că la toamnă va continua cu aceleaşi mijloace lupta. Nu va admite însă desbateră în plen a proiectului decât numai constrâns de împrejurări.

La situaţie. Eri camera n'a ţinut şedinţă, dar partidul muncii s'a prezentat la cameră în număr aproape complet. S'au ales comisiunile, cari au început desbaterile asupra proiectelor de lege, ce li s'au avizat.

Camera a fost inconjurată de un cordon de poliţişti, dar opoziţia nu s'a prezentat.

Partea cea mai mare a opoziţiei persistă mai departe în atitudinea de până aci, dar sunt unii cari ar fi aplicaţi la pace.

În parlamentul Austriei s'a început eri citirea a doua a proiectelor reformei militare şi după toate presemnele proiectele vor fi votate până la sfârşitul săptămănei, fiind asigurată majoritatea voturilor: 390 contra 120. Pentru a mulcomi pe Poloni, Maj. Sa va primi în audienţă zilele aceste pe şeful clubului polon Dr. Leo, şi va exprima Polonilor recunoştinţa sa pentru loialitatea dovedită. Pacea va dura însă numai până la votarea proiectelor militare, căci după aceasta întregul guvern Scürgkh va demisiona.

Hatmanul Hotnog.

De Ioan Adam.

I.

Cetaşii ţineau tot drumul Siretului. Zăngănitul armelor, amestecat în strănutările cailor obosiţi, treziau liniştea senină a nopţii.

Malul din spre ţinutul Tecucului se înălţa gol, înăsprit de solzii stâncilor ce-l sprjiniau. Sus negria sprânceană codrului întins.

Calea se lungia de partea Putnei. Hatmanul Hotnog din capul cetei, ajuns de somn, se sprjinise cu cotul în oblanul de dinainte, lăsând calul să meargă în voce.

Stelele aprinse înrouau desvălurea largă a cuprinsului curat, cu picături tremurate de scânteere. Prin ploaia de strălucire, se rostogolea în salt domol, capul de mort al lunii luminate. Razele săgetate din ţările, se trăngeau în valurile leneşe ale Siretului, scăpărând ţanduri de foc.

Pe culmea malului stâncos, din rariştea codrului adormit, s'arată din senin o umbră şovăinică de femeie. Lumina părului ei galben, curs în unde de aur învăluit, li îneca umerii şi braţele în revărsare.

— Alistar...

Cetaşii tresar şi cu ei tresare şi

noaptea solemnă. Claritatea se tae de două braţe întinse. Umbra s'avântă în golul amezitor deschis de înălţimea prăpăstioasă a malului aspru.

— Alistar...

Unda de aur a părului revărsat, vâlvătăind pe urma trupului greu, făfăe o clipă în bătea lunii ca o zbucnire de raze aprinse. — Pleascăitul plin al Siretului despicat, înfloară liniştea albă a nopţii cuminţi.

Hatmanul dase de mult drumul şolmului năvalnic, în spre înghitirea lacomă a apei. Când s'ajungă şi ceilalţi voinici la rău, Hotnog întorcea calul prin desvăluirea leneşă a valurilor, aducând un trup adormit în braţe.

— Ai ajuns la timp?

— Din mila Domnului...

Hainele multate se topeau pe formele virgine ale inecatei, conturându-se pe o statuie de marmoră. Părul ud cădea pe după grumazul calului, într'o curgere încalcită de aur sleit.

— Alistar...

Numele acesta scapă printre buzele ei subţiri, ca o îngănare dulce abea şoptită.

II.

Din abiturile curate ale patului de abanos, li răsărea trupul fecioresc ca o floare gingaşe de lălea în desfăcere. Hatmanul sta la căpătâi netezindu-i blând obrazii pâlţi. Domniţa se

silea să suradă din risipa galbenă a părului ei de mătase aurită.

— Te simţi bine Irino?

— O, mulţămesc...

— Irino, ce gând duşman te-a îndemnat la moarte?

Pe faţa bolnavei trece o umbră tristă şi închide ochii ca dinaintea unei prăpastii.

— Spune, te rog...

Fruntea palidă i-se ncreţeşte atunci de un gând hotărât:

— Sunt fata spătăresel lui Ionită. Tata-i dus în lume. Eram singură cu mama. Turcii ne-au călcat casa şi am rămas pe drumuri. La o săptămână mama moare... Ce mai eram eu bună pe lume...

Hotnog se luminează ca de-o deslegare. Indată însă cade din nou răpus în tristetă. Domniţa aţipia senin în revărsarea buclelor ei de lumină, răsărind tot mai fragedă din ninsozrea proaspătă a abiturilor. — Hatmanul se îmblăzeşte din nou ca un copil cuminţit.

— Dar ce-i cu Alistar?

Domniţa sare ca stropită cu foc, răzimându-se în podul palmei drepte şi se întorcea aprinsă din curgerea risipită a părului ei de mătase galbenă.

— Am spus ceva de ei?

— I-ai şoptit numele adesea...

Domniţa se-nfrănează cu seninătate şi lăsându-se domol pe perină şi-a

fundă ceafa în strălucirea amestecată a buclelor.

— E fratele meu, prăpădit şi el în lume...

Hotnog, curmat de fericire, îşi pleacă fruntea pe braţul gol al domniţei, îngănând prin lăcrămare.

— De-ai şti cât îmi eşti de dragă!...

III.

La picioarele dealului de păduri era castelul Hotnogului. — Soarele căzut la asfinţit, lăsa valea tot mai în noptare.

Sună buciumul de bătae. Cetaşii gătiţi, îşi zăngănesc armele la poartă, nerăbdători să le vie hatmanul.

După o îndelungă rătăcire prin potecile parcului vechi, se lasă amândoi pe un trunchi cioplit de stejar.

— Am să te port în suflet ca pe un îndem de îmbărbătare...

— Şi eu rămân singură!

Domniţa-şi răzimese obosit capul de umărul lăzuat al hatmanului.

— Tu m-ai redat vieţii...

— Tu m-ai făcut să înţeleg rostul vieţii...

— I-aşa de bine să trăieşti!

— Cât de fără noimă îmi părea viaţa înainte: tu mi-ai luminat-o ca pe o noapte grea...

Buciumul de bătae sună din nou.

— Mă duc...

Când se întorceau grăbiţi spre oaste, domniţa zăreşte prin înserate, într-o afundătură lungă de dealuri ruina neagră a unui castel părăsit. Apucă de braţ pe Hatman şi-l ţine locului.

— Ce-i acolo?

Hotnog se posomorăşte:

— Nu mă întrebă...

— Te rog...

— Irino... e mai mult o legendă, venită din întunericul trecutului. Noi, tot neamul, am fost ostaşi domnilor, — firi aspre şi războinice. Încă de sub Ştefan Vodă străbunii mei erau hotnogi şi din cinstea lor se trage numele şi hătmania mea. De mult, acolo era locuinţa străbunilor mei. Unul pleacă la bătaie, aşa cum mă duc eu, şi-şi lasă domniţa acasă singură, cum rămâi tu acum. Intr-un târziu din noapte, străbunul se întoarce acasă frânt în luptă... Colo găseşte lumină şi pe domniţa în braţele altuia. — A pus cetaşii de au zidit în pripă uşile şi ferestrele castelului închizând pe trădători acolo ca 'n mormânt...

— Ingrozitor!

— Noaptea, se zice, că s'aud gemete înăuntru. Vezi tu, e un păcat greu pe neamul nostru, n-a fost nimenea, până la mine, fericit cu dragostea. Eu nu m-am însurat, ca să curm odată blestemul acesta negru, dar ai răsărit tu în calea mea anevoioasă, ca să mă împaci cu soarta duşmăni...

Chestia naționalităților în adunarea comitatului Cojocnei. În adunarea de alături a comitatului Cojocnei, luându-se în dezbateri recursul prezentat în contra alegerii de notar auxiliar în comuna Hida, membrul congregației Dr. Ștefan Tamaș, provocându-se la dispozițiunile legii de naționalități, și cerut nimicirea acestei alegeri, pe motiv că președintele alegerii n-a tălmăcit în limba românească membrilor reprezentanței comunale procedura la alegere și astfel membrii români n-au fost puși în poziție să-și exerciteze în mod corespunzător drepturile lor. Fișpanul și primpretorul Páska Zoltan au combătut pe orator, provocându-se la faptul, că limba protocolară în comuna Hida este cea maghiară, prin urmare pretorul n-a fost obligat să dea explicații și în limba română.

De sine înțeles că în urma acestei argumentări soviniște adunarea a respins unanim recursul.

Alegerile suplătorii pentru consiliul comunal au decurs eri în ordine în toate cele 7 cercuri ale orașului Brașov, reușind pretutindeni listele stabilite de conducătorii din acele cercuri. În cercul III Scheiu au votat 86 alegători. Majoritatea voturilor au intrunit-o următorii membrii ordinari:

Dr. V. Șafiu, protopop; I. Lengeru, adv.; Dr. Baiulescu, medic; Fetru Pop, jude I. p.; G. Navrea, măcelar; I. Pricu, profesor. Membrii suplenți: Dr. A. Strevoiu, adv.; G. Neguș, zaraț; Dr. C. Moga, adv.; Dr. V. Nișescu, adv.; G. Șerban, ofic. de poștă I. p.

Externe. Din Chigago se anunță, că alegerea lui Root ca preșdinte provizoriu al conventului național a fost prima înfrângere a lui Roosevelt. Când s'a comunicat rezultatul votului, delegații din California, aderenții lui Roosevelt, întonară un cântec indian, al cărui refren era: «Să-i omorăm! Să-i jupulim!» Publicul de la galerie făcea un șgopt asurzitor. Din ordinul preșdintelui muzica începu să cânte, însă șgoptul era mult mai mare. 40 partizani ai lui Roosevelt au fost arestați.

Astăzi, Vineri, conventul va nomina candidatul oficial la presidenție, care va fi apoi ales de congresul Statelor Unite. Cine va reuși: Taft sau Roosevelt, nu se poate prevedea, căci deosebirea de voturi între cei doi candidați este foarte mică.

Noul ambasador rus dela Roma, Krupensky, a declarat următoarele unui redactor dela *Corriere della Sera*: «Legăturile dintre Italia și Rusia sunt amicale și au devenit și mai strânse în urma vizitei țarului în Italia, când poporul italian l'a primit cu mare însuflețire. Între țar și regele Italiei nu s'a încheiat vre-o înțelegere secretă cu acea ocazie. În ce privește războiul, Rusia dorește cu sinceritate să se încheie pacea între cele două pu-

teri beligerante. Nu este adevărat, că Rusia ar fi propus convocarea unei conferințe internaționale. O astfel de conferință de altfel n'ar putea aplana conflictul italo-turc».

Despre România.

Doi publiciști de renume european, amândoi francezi, și-au spus zilele aceste părerea asupra României și a poporului român. În spusele lor se cuprinde mult adevăr și sunt prețioase, căci ele apreciază favorabil și fac cunoscut neamul nostru în lumea mare, în lumea civilizației și culturale.

Iată cum ne apreciază acești scriitori:

Jean Pellissier.

Jean Pellissier, care a făcut pentru ziarul «Independance belge» o călătorie de studii în Peninsula balcanică, s-a oprit o săptămână și în România, unde a fost oaspele d-lui Alex. Florescu.

În darea de seamă, pe care o face asupra acestei călătorii, el consacră un lung articol României, insistând cu deosebire asupra relațiilor ei cu Franța.

La observația lui Deschanel și a lui Roussel că pentru ei s-a relevat o nouă Românie, Pellissier răspunde:

Vă înșelați! E aceeași Românie, cu sufletul înfocat și generos, vecinic gata să vibreze la idealul de fraternitate latină, — aceeași Românie, dar pe care francezii au uitat-o!

Politica austro-germanofilă a României se explică prin pericolul ce o amenință din partea Rusiei.

Germania și Austria au știut apoi să exploateze situația, trimițându-i capitaliști și ingineri, precum și cei mai buni diplomați ca Buelow, Goluchowski, Aehrenthal și Kiderlen-Wächter.

Franța nu a făcut nimic pentru România, din contră s-a aliat cu Rusia s-a arătat atât de ingrată cu aceasta.

Cultura franceză în schimb a rămas stăpânitoare. Toți românii culti vorbesc franțuzește. Bibliotecile savanților sunt pline aproape exclusiv cu cărți franceze.

Însăși Carmen-Sylva sprijinește răspândirea limbii franceze.

De curând guvernul român a suferit tariful de favoare pe căile ferate pentru mărfurile germane și a destinat 12.000 lei pentru crearea unui institut de limba română la Universitatea din Paris.

Ar trebui deci ca Franța să lase din rezerva de până acum și să înnoade legături comerciale, politice și intelectuale cu România.

Pellissier termină, apelând la amicii Uniunii latine ca să lucreze la apropierea de România, care este avangarda culturii latine.

P. Chilot.

Cunoscutul publicist francez d. P. Chilot, care a ținut în București mai multe conferințe foarte apreciate și a stăruit pentru punerea bazelor unei asociațiuni având de scop stringerea mai de aproape a legăturilor sufletești dintre Franța și România, trimite, «Dimeții» înainte de a părăsi țara următorul inimos și judicios articol:

De sigur, n'am pretenția să arăt eu românii ce e România. Cei cari s'au născut pe acest pământ rodnic trebuie să-și cunoască tot atâtă cât și mine și mai mult chiar de cât mine bogăția firească și farmecul vecinic reînnoit. N'au decât să deschidă ochii, să contempleze întinderile ce-i înconjură și să nu rămăie nesimțitori la graiul faptelor și al lucrurilor.

Totuși, nu le poate fi indiferent românii ca un străin să-și arate și el părerea asupra unei țări ce le e scumpă mai cu seamă dacă acest străin e pentru dânsii un foarte sincer prieten, fericit să se unească cu speranțele lor, după cum a fost că a putut să salute împreună cu dânsii realitățile reconfortante, achizițiuni ale istoriei și roade ale muncii naționale.

Când privești mereu și mereu același lucru, ochiul se deprinde cu acest spectacol oricât ar fi de frumos și plăcerea de-ai discerne frumusețea scade tot mai mult. Nu-i tot așa cu străinul, care seosește și își plimbă cu mirare și mulțumire privirea asupra unor spectacole noi pentru dânsul el remarcă cu mai multă limpezime toate planurile și toată bogăția tabloului. Tocmai acesta e cazul meu și de aceea îmi iau voia să-mi dau mărturia asupra mării vitalități a energiilor românești.

Încă acum opt zile, la începutul conferinței, pe care am ținut-o în fermecătorul orașel Tg.-Jiu, așa de bogat acum în amintiri minunate pentru mine, așa de primitiv și de ospitalier, am spus, cu o caldă satisfacție cât e de mare încrederea mea în viitorul acestei țări. De două luni de când observ, fără întrerupere, cu toată puterea ochilor și a spiritului meu, întreaga formă a vieții românești de pe toate treptele scării sociale, mi-au format o părere, care ficea acestor observațiuni și nu-și datorrește de loc nașterea complimentului sau lingușirii.

Românii să privească în fața lor cu liniște și mândrie: seva, care hrănește generația ce-și face drum e o sevă puternică, copii, cari astăzi întonează în școli cântecul românesc în cari vibrează o dragoste înflăcărată pentru România, copii acești, pe cari i-am văzut, pe cari i-am auzit vor fi în viitor o armată de cetățeni curagioși îndrăzneți și conștiinți.

Pentru mine, care îmi pun toată încrederea, nu numai națională și franceză, ci mondială și umană, în educația și munca tinerilor, în idealul lor, pe care vrâstnicilor trebuie să li-l formeze și înclibze, pentru mine, zic, mai cu seamă spre înțelegerea de astăzi, spre înțelegerea de mâine trebuie să-și îndrepte ochii lacomi de triumfele viitoare șefii acestei frumoase țări; ce recoltă splendidă vor pregăti maestri cari vor grava în inima școlărilor iubirea sfântă de patrie, a cărei înflorire totală pe pământul fiecărui popor e condiția neștirbită a păcii și a demnității pentru toți.

Când ai o patrie așa de frumoasă, un pământ așa de rodnic: când ai marea cinste să porți sus, în centrul Eu ropei, facla ideii latine, trebuie să proclami cu tărie pentru ca s'o știe toată lumea că resemnarea acelu «Barbarus has segetes» al dulcelui virgiliu nu mai e din vremea asta și că România cu marea sa cultură intelectuală și cu energiile sale firești are conștiința foarte clară de cece datorrește trecutul și de cerințele timpului de față și de făgăduiala viitorului său.

Cu toată simplitatea și cu o extremă plăcere constat, că numai o observare serioasă a acestei țări m'a făcut să scriu astăzi aceste rânduri.

Din lumea românească.

— Chestiunea bisericăscă în Bucovina. —

— Urmare și fine. —

Pentru realizarea acestei pretențiuni a lor, Rutenii din Bucovina stă-

ruesc pe lângă guvernul central din Viena mână în mână cu deputații ucrainii din Galizia, iar guvernul a cercat în vara anului 1911 să facă presiune asupra actualului Metropolit Dr. Vladimir de Repta, ca să sesupună pretențiunilor rutene și să facă propuneri conform cu dorința lor, lăsând să se înțeleagă, că la caz contrar, guvernul va rezolva chestiunea chiar în contra propunerii Metropolitului și a dorinței Românilor. Vestea aceasta a jângând la cunoștința Românilor, a stârnit o indignațiune generală și convocându-se pe ziua de 4 (17) Iulie 1911 un meeting în Cernăuți, au sosit din toate unghiurile țării peste 16.400 de Români, cari cu unanimitate au protestat în contra stîrbirii caracierului istoric românesc al bisericii și în contra pretențiunilor rutene, luând în sensul acesta un memorandum împăratului și cerând acuma ei însși despărțirea diecezei, așa precum au dorit-o Rutenii în anul 1906.

Românii au fost siliți să înainteze această rugămintă împăratului, pentru că s-au încredințat, că ru mai este cu puțință a trăi cu Rutenii în pace și liniște și că pentru Români este timpul suprem a salva ceace mai este cu puțință de salvat din drepturile lor strămoșești și din posesiunea străveche în care ei zi pe zi sunt tot mai mult strămorți din partea Rutenilor. Politica tot mai îndrăznească și mai agresivă a Ucrainilor, cari acuma nu se mai mulțumesc cu o Episcopie rutenă cerută de ei înainte de câțiva ani, ci tind a pune marea chiar pe cămașa bisericii întregi, a revoltat sentimentele tuturor Românilor bucovineni și rezultatul acestei indignațiuni generale este strigătul eșit din mii și mii de suflete: să ne despărțim de ei. În această dorință culminează rugămintea înaintată împăratului prin memorandumul din 4/17 Iulie 1911. Românii pretind în acest memorandum, ca Metropolia Bucovinei, succesoara vechei episcopii a Rădăuților, înființată de Alexandra cel Bun, să rămână a Românilor cu vechiul ei caracter istoric românesc, iar pentru Ruteni să se înființeze o Episcopie deosebită rutenă, cu Episcop român, unde ei să se dezoalte după plac, lăsând pe Români ca și ei în cuprinsul Mitropoliei lor, să-și ducă traiul lor propriu, să-și conserve limba și datinele strămoșești, și să fie fericiți de slavizare, care până acuma a făcut pași atât de înaintați între Români din Bucovina. Românii sunt de convingerea, că numai o astfel de despărțire sinceră și leală va fi în stare să depărteze cauzele de fricțiune între amăr-două națiuni și să alcătuiască temelii unui trai liniștit și a unei dezvoltări nestingherite a amânduror națiunilor, conform individualității lor proprii.

Acest memorandum al Românilor nu a fost încă rezolvat până acuma, dar în timpul când a fost el votat de cei 16.400 de Români, ei au suferit o pierdere foarte dureroasă, care a umplut de jale inimile tuturor Românilor din Bucovina. A murit adevă în luna Ianuarie 1912 Miron Călinescu, Vicarul Mitropoliei, bărbat distins, cu cultură vastă și Român bun și probat la toate ocaziunile când cauza românească era primejduită. Nu era încă bine rece trupul acestui stălp puternic al bisericii strămoșești, și iată că Rutenii dau un rou asalt asupra ei și cer dela guvernul central din Viena, ca acesta să numească în locul lui Călinescu un Vicar ruten, care după obicei ar trebui să devină cu timpul Mitropolit al Bucovinei, iar guvernul provoacă iarăși

pe Mitropolit să înainteze guvernului în sensul acesta propunerile sale pentru ocuparea postului vacant de Vicar metropolitan. Ajungând această știr din Viena, la cunoștința Românilor din Bucovina, s-a produs iarăși o fierbere ne mai pomenită între Români și o nemulțămire generală. Îndată au început a se ținea adunări parțiale în toate districtele locuite de Români, pentru a protesta în contra acestui nou atac al Rutenilor, iar pe ziua de 25/12 Martie 1912 a fost convocat la Cernăuți o mare adunare populară spre același scop. Și s-au intrunit în această zi sub criul liber, peste 10.000 de Români, ceace constatază și gazeta oficială a guvernului, iar prin procură, dată delegaților, au mai fost reprezentați alți 30.000 de Români din țară. Aceasta a fost cea mai mare întrunire ce au avut-o cândva Români din Bucovina, dovadă, cât de mare e neliniștea, fierberea și nemulțămirea ce domnește în toate părțile poporului românesc față de asalturile tot mai îndrăznețe ale Ucrainților asupra bisericii strămoșești.

Adunarea aceasta a trimis întâi telegrame omagiale împăratului și moștenitorului tronului, iar apoi a votat un nou memorandum, care prin o deputațiune va fi înaintat împăratului și în care se protestează din nou în contra pretențiunilor rutene și se cere neștirbita conservare a caracterului istoric românesc al bisericii ortodoxe din țară și despărțirea de Ruteni.

Așa stă astăzi chestiunea bisericăscă în Bucovina și este bine să fie cunoscute toate fazele prin care a trecut ea până a ajuns în faza actuală.

T. V. Ștefanelli.

Din România.

Chestia tramvaiului.

Curtea de Apel, secția II, a admis apelul făcut de societatea comunală de tramvay numai în ceace privește daunele-interese, obligând ministerul de interne să plătească 492.600 lei în loc de 100.000 lei. Mai condamnă ministerul la 1000 lei cheltuieli de judecată.

Respinge apelul ministerului de interne ca nefondat.

Consiliul de miniștri luând cunoștință de deciziunea Curții de apel, a hotărât să facă recurs la Casați contra acestei deciziuni.

Ciocintre de trenuri.

Eri dimineață un tren separat de marț ce venea din direcția Buzău-Focșani, la intrarea în stația Mărășești lângă semnalul de distanță, s-a ciocnit cu un alt tren eșit din triajul Mărășești, și care manevra pe linie. Mașinile ambelor trenuri au deraiat și s-au deteriorat cu totul. Șapte vagoane încărcate cu mărfuri au încălecat unele peste altele. Toate au fost sfărâmate în întregime, iar continutul lor s-a imprăștiat pe linie. Șinele sunt stricate pe o distanță de 250 metri.

Șeful trenului separat din Buzău a fost rănit la cap și piciorul drept. Pacientul a fost internat în spital. Din cercetările fugitive, vincați par a fi mecanicii Teodorescu Constantin de la trenul separat de Buzău și șeful de manevră Mălăeșcu Gheorghe, cari nu au respectat semnalele instrucționale C. F. R.

— Doamne!
— Rămăi în sama cerului...
Sună buciulul de bătae.
Hotnog grăbia pasul prin noapte, bătându-și zăngănitor spada de pulpă. Domnița rămasă în întunec, s-apeacă cu spaimă pe urma hatmanului.

IV.

Hărțuiele nu se mai terminau. Lupta era îndărătnică. Moldovenii se furau tot mai înapoi; într-o noapte dau pân' sub dealurile Putnei. Pe hatmanul Hotnog îl ajunge dor de casă. Sufletul îi era frământat de îndoeli și pe sub ochi îi năluceau felurite viziuni.

Intr-o seară încalecă singur și pleacă vajnic să-și vadă dorul.

Din întunec zărește de departe o înșănare de lumină la iatacul domniței.

Era o miezul nopții. — Prin inimă i-a trecut o săgetare de foc.

Leagă calul afară, sare zidurile ca o pisică sălbatică, și s'apropie de geamul înroșit.

I-au pocnit tămplele, sau aude șoapte înăuntru?

Gura strămbă a soartei dușmănoase îi rămăie din apăsarea neagră a nopții. Își prinde spada cu mâinile, ca și cum s'ar agăța de un prieten mântuitor.

A gemut de turbare?
Implantă dinții în buza de jos și

se înfrânează. Cunoaște el o intrare tainică s'un coridor necunoscut de nimeni, care dă în iatacul domniței. Pe acolo a intrat moartea șirului de femei din neamul lui. Ușa e mascată de un tablou mare: un leu trufaș, în gura cărui se sbate o porumbiță însângerată.

A trecut prin coridorul misterios ca o năluca.

Deschide ușa și-n locul tabloului se încadrează el, sprijinind vârful spadei în dușumeaua de stejar.

Îndrăgostii n'aud nimic.

Irina cu părul curs în valuri de raze aurite, stă tristă în jilțul de mătase. Alistar Ingenunchiat la picioarele ei, plânge vorbe de călnță:

— Tata m'a țărut cu sîla în Polonia; credea că înșurându-mă cu neputa regelui, ași ajunge la domnie.

— Vai...

— I-am lăsat pe toți acolo ș'am alergat la tine, lumina ochilor mei.

— E tărziu...

Sprijinindu-și palmele în brațele jilțului, domnița privește extatic în sus.

— Să nu mai trăim noi bucuriile de demult?

— Nu mai sunt a mea... am mințit destul odată... Tu rămăi pentru hatman fratele meu pierdut în lume. Nu mai am nici mamă, nici casă, rămăi numai cu durerea mea, văduvă de iubire, cu sufletul în paragină...

— Să mă duc?
Irina tresare, sfărmandu-și privirea fulgerată în ochii umezi ai lui Alistar.

— Nu...

— Lasă-mă atunci să-ți culeg miera de pe buzele tale înflorite...

Alistar întinde brațele ca după o îndurare. Domnița închide ochii învinșă și când să-și plece gura aprinsă, hatmanul scapă un geamăt de flără împușcată. Mai lute ca un gând rău, lasă spada lui grea să cadă în brațele întinse ale amantului, zăngănind pe dușumea între două ciumpuri de mătăi șgărcite în sânge.

— Știu eu cine să-ți culegă de pe buze miera, nu-i nevoie de trântori streini...

Alistar rostogolit pe spate, scapă din rețezăturile brațelor țânșituri împușcate de sânge. — Irina leșină în jilțul de mătase.

Hatmanul ridică spada, apasă cu vârful ei într-o încheetură neobservată din dușumeaua înroșită și se lasă în jos un oblon larg, care pătează lumina din iatac c'o gură de întuneric.

— Știi că aici e mormântul tuturor pângăritorilor neamului nostru...

Impunge apoi inima lui Alistar, dându-i în groapă ca pe un șearpe strivit.

Prăbușește în gura lacomă patul de abanos și toate podoabele din jur.

— Să rămăie numai ea, floarea mea parfumată...

În ochii hatmanului jucau scânteele nebunii. — După ce închide oblonul tainic, ingenunchie lângă jilț.

— Mierea de pe buzele tale cât trebuie să fie de dulce, am s'o culeg în faguri albi de lumină...

li desprinde hainele de pe trup, rupe cămașa străvezie de-o lasă goală, și-i așează valurile mătăsoase de păr, în curgere încălțită de raze aurite.

— De ce nu mi-ai spus că ești floare? — floarea soarelui... floare cu petalele de aur și cu mirosul din rai... Am să duc lui Dumnezeu miera de pe buzele tale...

Se ridică sărit din minți și aleargă apucat afară în prisaca albinelor.

Iea un stup mare și-l aduce în iatacul domniței adormite. Albinele dau de lumină și prind a eși pe vrană, bătăind în spre jilțul înecat de părul Irinei.

Hotnog rade stupid.

— O, miera de pe buzele tale!...

Și ieșind din iatac, închide ușa, pândind de afară prin gura cheii.

— Alistar...

Trei zile s'a zbatut domnița în roiul de albine. Plângea în sfășieri de țipete dureroase, pe când hatmanul Hotnog se plimba prin sala lungă a castelului, gemând și răsând, fără să se lase o clipă odihnei. Din când în când

se pleca în dreptul ușei iatacului și privia înăuntru prin gura încuetoarei.

Când slăbiau albinele dintr'un stup alerga de aducea alt roi.

Din slugi nu îndrănește nimeni să întrebe ce se petrece în castelul blestemat.

A treia noapte hatmanul adoarme pe o lață din sală răpus de trudă.

— Hotnog...

Numele lui i-a tresărit în urechica o osândă. Sare ș'ascultă atent în noapte. Afară era o mănăie de vreme, uragan și ploae potopoașă. Din iatac nu s'aude nimic.

— M'a chemat?

Apucă întărâtat capătul aprins de lumanare și pătrunde la domniță.

Acolo întuneric și muțenie. Pipăie trupul, — trupul rece... S'apleacă cu lumina spre jilț... De buzele subțiri ale Irinei atărnau câteva albine moarte.

Hatmanul scapă lumanarea jos și rămăie momăie în întuneric, — darceodată îi tresare o amintire îndepărtată în neorânduiala gândurilor.

Aleargă afară în noaptea vijelioasă și stăpânește mânia din coprins cu strigătele lui:

— Hei... cetași și tu hărgățime, aduceți talgere de argint să culegem fagurii de lumină...

Pagubele se ridică la 300.000 lei în dauna administrației C. F. R.

Știri mărunte.

Congresul «Asociației Române pentru înaintarea și răspândirea Științelor» va avea loc la Galați în zilele de 27, 28 și 29 Septembrie a. c. Se vor ține conferințe, comunicări și va avea loc o expoziție regională, iar după închiderea Congresului se vor face excursiuni în localitățile însemnate din vecinătate.

Inscrierile se fac până cel mai târziu în ziua de 10 Septembrie a. c. la d-nul Dr. Mihail A. Mihălescu, secretarul Asociației, (Institutul de Chimie, Splaiul General Magheru Nr. 2, București) plătindu-se o cotizație de 5 lei. Membrii înscriși vor avea o reducere de 75 la sută, la ducere și întoarcere pe C. F. R. Inscrierile de comunicări și conferințe se vor face tot până la 10 Septembrie cel mai târziu.

— Azi-l «Elena Doamna» din București și-a serbat alaltaeri jubileul de 50 ani de la înființare.

La mormântul lui Ion Adam.

Săptămânile trecute s'a implinit anul de la moartea regretatului scriitor Ion Adam. Din prilejul acestei triste aniversări, revista «Ramuri» din Craiova a dedicat memoriei scriitorului cel mai recent număr al său și a lansat liste de subscripție pentru ridicarea unui monument lui Ion Adam. Din acest prilej dăm la foia numărului de azi o schiță de repozatului scriitor.

Ion Adam, autorul romanelor «Rătăcire și Sybaris» și a mai multor schițe și nuvele drăgălașe, este înmormântat în cimitirul din Constanța, orașul maritim al României, pe care el l-a descris atât de frumos în volumul său «Constanța pitorească».

Iată ce însemnări duioase face d-l Em. Gârleanu asupra acestui mormânt, pe care l-a cercetat în August anul trecut:

Intr'un spre'nserat frumos de August, într'o harabă trasă de un cal mănat de un tătar bătrân, m'am dus la preună cu Al. Stamatiad să vedem mormântul lui Ion Adam. Pe-o alee frumoasă de copaci tineri, pătrundem în cimitirul mic, cufundat în tăcere, al Constanței. Și nu departe de biserică, intendentul ne arată mormântul la capul cărui străjuiește, albă și strălucitoare, în razele amurgului, o cruce mică de marmoră. Rămânem amândoi cu privirea tintuită în țărâca proaspătă supt care se odihnește scriitorul.

Vra să zică aici și-ai închis, dragul meu prieten, și atât de timpuriu, toate nădejțile, toate avânturile tale. Comoara cea de înflăcărare, pe care o revărsai din ochii tăi, din vorbele tale, prin toată fața ta! Aici și-ai închis viziunile, dragostea ta pentru viață și-a-lor tăi! Și numai pentru atâta a trebuit să muncești atâta și la urmă să te chinuiești în prada boalei, care te-a răpus? Cine-ar fi crezut că flăcăul voioș, vorbăreț, cine s'ar fi așteptat că omnicul, care când călea, par'că mergea la luptă, va cădea biruit așa de curând. Și totuși mormântul tău e aici în preajma noastră! Iubit prieteni!

De lângă crucea lui, departe, în zare, scilicet marea, ca de argint. A stat-o atâta și are parte de ea și după moarte!

Pe cruce sunt iscăliți soții N. Dumăreanu. O coroană pusă de curând de către «Lucrătorii tipografiei Minerva», arată că'n suflutele celor mici trăește un miez curat de recunoștință.

Un vânt dinspre mare alintă mormântul. Ne depărtăm tăcuți în suptul clopotelor, care întâmpină un mort, și clopotelor cari, cine poate spune când și'n care parte, vor bate și pentru noi!

Em. Gârleanu.

ȘTIRI.

— 8 Iunie 1912.

Pentru frații năpăstuiți prin viscol și potop din Ardeal și Bănat am primit prin părintele Nicolau Lupan din Chiuzbaia suma de 40 cor. și anume 21 cor. o colecție de poporul din Chiuzbaia și 19 cor. dela asociațiunea «Perșieiu de Chiuzbaia.» Dela d-l Aurel Harșianu, paroh Cenadul săsesc 10 cor.

Se poate? Publicăm după foile unguerești știrea de mai jos: Episcopul Radu, după ce a dojenit pe teologii eliminați din seminarul din Oradea, le-a comunicat că episcopul Szechenyi le a conces să facă examenele la seminarul rom. catolic din Oradea, cu condiția însă: să-și ceară scuze dela episcopul Lányi și dela corpul profesoral seminarial. Șase dintre teologi, cari s-au supus acestei îndrumări, au și făcut examenul cu succes bun. Aceștia însă nu mai pot fi primiți ca ascultători ordinari și astfel episcopul Radu i-a plasat la seminariile din Munkács, Blaj și Gherla. La locurile fundamentale rămase astfel vacante, pot concura alți teologi, cari însă trebuie să se deoblige că în fața colegilor lor maghiari vor vorbi numai unguerește și vor participa la corul de cântări al institutului.

Așteptăm din loc competent lămuriri, căci nu putem crede, ca cei 6 teologi, pe cari i-am serbat ca pe niște eroi, să se facă vinovați de atata lășitate. Suntem aplicați a crede, că la mijloc este iarăși una din cunoscutele intervertiri ale pressei maghiare.

Un groaznic accident de automobil s-a petrecut alaltaeri în apropierea orașului Namur din Belgia. Un automobil, în care se afla fabricantul Brist, soția și o fetiță a sa, în momentul când voia să treacă linia ferată, a fost apucat de un tren de marfă. Automobilul a fost prefăcut în bucăți, soția și fetița au fost omorâte iar Brist a scăpat teafăr.

Greva advocaților din Milano. De mai multe ori s-au plâns advocații din Milano că din cauza numărului insuficient al judecătorilor, procesele să trăgănează. Au cerut selvarea acestui rău dar înzadar. Din cauza aceasta membrul baroului din Milano, în număr de 1200, au declarat greva generală, până când li se vor satisface cererile. Candidații de advocații s'au declarat solidari cu advocații și nu vor lua parte la desbaterile proceselor. Populația și mai ales, lumea comercială, care este mereu în legătură de afaceri cu advocații, simpatizează cu greviștii; dându-le tot sprijinul.

Roadale scrierilor senzaționale. Din partea mai multor locuitori ai suburbiului Matyas din Pesta s'au făcut anunțări la poliție, că hoți necunoscuți pătrund și fură de prin case. Punându-se în urmărire poliția, a aflat că spărgătorii erau patru băieți de școala de căle 11—16 ani. La locuința unuia dintre aceștia au și fost aflate, într'o ladă, toate obiectele furate. Luată și a întrebări, ei au mărturisit că fură numai de plăcere și că scrierile cari le-au celit despre hoți și detectivi i-au îndemnat și pe ei să imiteze pe eroii acestor scrieri senzaționale.

Deoarece micii spărgători sunt pr'a tineri, n-au fost arestați, ci afacerea a fost înaintată tribunalului de copii.

Treceri la iudaism. Printre Rutenii din comitatul Bereg — se pare că — bătute epidemia perciu-i-smului. În comuna Honca din acest comitat peste 40 de familii rutene gr. cat. au primit până acum botezul nebotezaților — au trecut la iudaism. Toți aceștia au făcut din Sămbătă Duminecă și țin sărbătorile celor ce nu cred în Christos. Sunt gata, ca în caz de lipsă — pentru a deveni jidovi valabili — să se supună și tăerii împrejur.

Anarhismul studenților sârbi. O bătaie sângeroasă a avut loc alaltă noapte într'o cafenea din Belgrad. Studentul Arnautovic a rănit mortal cu trei gloanțe de revolver pe colegul său Mikalici, care a fost transportat la spital. Cauza, care-l determinase să stingă viața colegului său este, că acesta a comunicat unui alt student, Miletići, toate amănuntele relative la un atentat împotriva depozitului de pulbere din Semlin. Miletići, fiind cam mărginit, a tradat secretul poliției. Atentatorul Arnautovic a fost arestat după o împotrivire înverșunată.

Demonstrație antimilitaristă în Franța. În orașul francez Lille s'a petrecut alaltaeri o încăerare între ofițeri și niște anarhiști demonstrații cari

percurgeau străzile orașului. În fruntea convoiului demonstrațiilor mergea un copil mai tânăr, purtând tricolorul francez. El fiind prea slab, a trărit steagul prin noroi. Câțiva ofițeri observând acest lucru, au protestat spunând că se necinstește tricolorul. Atunci demonstrații s'au repezit asupra ofițerilor, strigând: «Piară armata. Trăiască armata!» Au bătut apoi pe ofițeri până la sânge, iar steagul l-au călcat în picioare. Intervenind poliția, a pus capăt încăerării, arestând pe mai mulți dintre demonstrații.

Serviciu de aeroplane pentru Sahara. Exploratorul francez, contele Le More, care a făcut mai multe expediții în deșertul Sahara, se ocupă acum de planul de a invita guvernul francez să înființeze un serviciu de aeroplane în Sabara, înlesnind astfel circulația prin acest deșert.

Contele Le More a trecut deșertul Sahara acum de curând numai cu 2 însoțitori și cu o cămilă, parcurând o distanță de 800 km., dela Sudan până în Algeria.

Bandiții în mijlocul târgului. La târgul anual, ce s-a ținut zilele acestea în Willancourt (Franța) s-au întâmplat lucruri grave. În mijlocul veseliei și petrecerii generale, și-au făcut apariția 12 indivizi turmentați, toți pungași bine cunoscuți și temuți. S'au amestecat prin mulțime și au început să tragă focuri de revolver. S'a născut o panică indescriptibilă. Toți au apucat-o la goană, chiar și vânzătorii, cari au preferat să-și lase tarabele goale și să-și salveze pielea. Pungașii au prădat apoi în bună voie și au părăsit nesupărați bălcul. Cei trei jandarmi, cari se aflau la fața locului nu s'au îndrăznit să atace pe apși. Gloanțele lor au ucis pe un țăran și au rănit numeroase alte persoane.

Accidente aviatice. Pe câmpul de aviație Dovay din Franța s-a petrecut o catastrofă unică în felul ei până acum. Doi ofițeri au plecat în zori cu biplanele, făcând exerciții pe aerodrom. Din cauza ceței ei nu s-au putut vedea. Într'un moment, când se aflau la 100 m. înălțime, biplanele s-au ciocnit atât de puternic, încât amândouă au căzut distruse la pământ. Cei doi ofițeri — căpitanul Dubois și locotenentul Peignan — au murit pe loc.

— Victima unui alt accident aviatice a fost aviatorena Lilly Clark din New-York. În apropiere de Springfield, una din aripile aeroplanelor ei s-a lovit de un copac. Aparatul s-a răsturnat și s-a prăbușit cu aviatorena cu tot la pământ. Deși căderea n-a fost decât dela o înălțime de 8 metri, ea a fost atât de puternică, în cât aviatorena a fost omorâtă pe loc, iar aparatul complet distrus.

Lacul morților. De curând s-a reîntors din călătoria științifică, ce a făcut-o din sănul Guineea până'n mijlocul Africei-centrale, guvernorul Negriei, Amaury Talbot, care a adus cu sine o mulțime de noi date foleroristice din acele regiuni. De un deosebit interes, sunt datele despre superstițiile Negrilor din ținutul Oban. Frica de vrăjtorii a acelor Negrii e atât de mare, încât de multe ori bătute printre ei un fel de epidemie de groază, cari bagă'n spaimă sate întregi. În acest ținut a descoperit Talbot și așa numitul «lac al morților», a cărui liniște nici odată nu e turbată de superstițioșii Negrii, cari cred, că întreg tribul din care face parte acel îndrăzneț, care s-ar apropia de lac, va fi pedepsit cu boala și foamete de către spiritele lacului. În urma groazei nebune ce o poartă Negrii de acest lac, împrejurimile lui sunt atât de puțin cunoscute, încât Talbot numai cu greu a putut să-l găsească. deoarece nu putea primi date esacte asupra situației lui. Numai după multe căutări, strecurându-se cu mare greutate prin deseale tușșuri tropicale, a putut afla acest lac al morților, a cărui priveliște — după cum spune — o întorătoare. Țărnușii lacului sunt incunjurati de tușșuri înalte și dese, a căror umbră întuneacă și mai mult luciul apei de culoare neagră. În urma faptului că acel loc e necălat de picior omenesc, tot felul de animale de apă și uscat furnică neconturbate în toate părțile. Crocodilii nenumărați băjbăie pe țărș și prin apă, iar printre crengile arborilor gueră o mulțime de șerpi giganti. Milioane de pescuți de tot soiul se iau la întrecere în inot prin apa lacului, iar pe țărș ocăie și sar tot felul de broscoi. În sfârșit, lacul și împrejurimile lui e cubul tuturor animalelor, de tot felul, așa că — spune Talbot — superstițioșii Negrii au tot dreptul să tremure de groaza «spiritelor» acestui lac.

Din Brașov și Tara-Bârsei.

Examele la școala comercială. Examenul de maturitate la școala comercială română din loc se va ținea în zilele de Luni în 11, Marți în 12 și Miercuri în 13 Iunie v. a. c. în localul școlii. Examele de clasă se vor ținea în sala clasei a doua, Marți în 19 Iunie v., Miercuri în 20 Iunie v., Joi în 21 Iunie v., Vineri în 22 Iunie v., Sămbătă în 23 Iunie v., Luni în 25 Iunie v. dela 7—12 oare a. m. Luni în 18 Iunie v. a. c. la 7 oare dim. va fi examenul verbal cu privațișii clasei I. și II. com. Vineri, în 29 Iunie v., după serviciul divin, la care vor participa toți elevii și profesorii, se va încheia în mod solemn anul școlar 1911—1912 în edificiul școlii.

Reprezentățiune cinematografică în folosul Internatului-Orfelinat. «Cinema Venus a pus cu multă bună voință la dispoziția Revintunții femeilor române, venitul reprezentațiunii cinematografice de Luni 11/24 Iunie dela orele 6—8 p. m. Biletele pentru această reprezentațiune se află de vânzare la librăria Mureșianu, precum și în aceeași zi la casa». Invităm pe toți sprijinătorii elevelor orfane și sărăce să ia parte la această reprezentațiune de binefacere.

Pentru cazul că Luni va fi maiatul săsesc Honterus, reprezentațiunea se amână pentru Marți la aceeași oră și biletele vor avea valoarea lor.

Mizerie pe străzile Brașovului. Locuitorii din Str. Sf. Nicolae au fost azi murtorii cătorva scene demne de un oraș ca Brașovul. Zilele acestea s'au executat prin numita stradă lucrările pentru conducta de apă. După terminarea acestor lucrări, strada a rămas însă nepavată, așa că azi trei cară, — nepunându-se în capătul străzilor nici un semn—pentru oprirea circulației — s'au înglat în mijlocul străzii, încât numai cu ajutorul trecătorilor și al locuitorilor străzii, cari au eșit cu rudi în ajutorul lor, au put fi scoase din glod, ca să-și continue drumul. Căii cari erau înglodați până în pântec, abia au putut fi scoși din glod, cu picioarele sbrențuite și însângerate.

Se vor întreba mulți: Se poate întâmpla așa ceva pe stradele Brașovului?

— Da! — vor răspunde alții — căci numita stradă se află într'un suburbiu românesc, de care autoritățile n'au nici timp, nici voie să se îngrijească; iar consilierii noștri comunali stau — nepăsători.

Un poet al Greciei la Brașov. Ni se comunică că eri a sosit la Brașov venind din Atena, unul dintre cei mai de seamă poeți dramatici ai Greciei, domnul Achille Caravia cu soția, din a cărui piese unele au fost traduse în limba germană, ca d. e. «Calliroe», care piesă, cu ocazia vizitei împăratului Wilhelm II la Corfu a fost trimisă și Maiestății Sale. Împăratul Wilhelm a avut cuvinte frumoase, de laudă pentru această operă.

Pentru masa studenților români din Brașov au intrat dela d-l Romul Cristoloveanu în amintirea fiului său Mircea 3 cor.

Primească marinimosul donator sincerile noastre mulțumite. — Direcț. școlilor medii gr. or. rom. din Brașov.

În Elite proiectograf hotel Europa se va reprezenta Sămbătă și Duminecă următorul program: Marina de război americană (vedere interesantă). — Sacrificiul frățesc (scenă din război). — Cuvântul copilului (rar de auzit). — Scamatorul neîntrecut (cel mai mare artist). — Fata de prăvălie (dramă socială cu cel mai mare succes din scen). — Vederi și cascade (după natură).

Duminecă și în sărbători au loc 4 reprezentațiuni la 2½, 4, 4—6, 6—8, 8—10½ oare.

Atragem atențiunea publicului asupra faptului, că în Elite-proiectograf hotel Europa se vor reprezenta totdeauna filmele cele mai frumoase și dramele ce e mai de valoare și senzaționale.

Azi și în fiecare zi concertază în cafenea «Dreschsler» — urmaș de aici. Albert Roth, solist și primaș și fratele lui Wilhelm, virtuos în «tărogată» cu întreaga lor capelă de muzică.

Din desp. «Asociațiunii».

— Convocare. —

Comitetul despărțământului Dicio-sănmărtin al «Asociațiunii pentru literatură română și cultura poporului român» va ținea la 23 Iunie a. c. două prelegeri populare și anume: la 11 oare a. m. în comuna Șomostelnic și la 3 oare p. m. în Lăscud, la cari invită cu dragoste pe toți din Șomostelnic, Lăscud și jur, cari doresc înaintarea culturală a poporului român.

Comitetul despărțământului.

Cărți și reviste.

A apărul Nr. 1, Anul X din «Revista Idealistă». Director: Mihail G. Holban. Secretar: N. Zaharia. Cuprinsul este următorul: M. de Bouchaud: Michel Angelo, trad de Italicus. A. D. Xenopol: Lecțiile dela Sorbona asupra Teoriei Istoriei. IV; Caracterul științific al Istoriei. Dem. C. Zavalide, Const. I. Georgescu: Poezii. Frank-Thomas: Chestiuni vitale. IX. Cum să venim la Hristos? Buletin bibliografic. Redacția și administrația, București Calea Griviței 25.

La Inst. de arte grafice și editură «Minerva» din București a apărut: «Basarabia». Diferite articole de ziare din anul 1878, retipărite cu ocazia contraserbării centenarului anexării Basarabiei la Rusia, cu cheltăiala fondului societății «Prutul» din Galați și cu o precuvântare de M. N. Pacu, profesor onorar, avocat și senator al județului Covurlui. Prețul: Lei 1.20.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 21 Iunie. În comisiile camerei și în posturile de notari au fost aleși și deputați opoziționali. Aceștia prin o adresă înaintată azi prezidiului camerei declară, că nu primesc alegerea, fiindcă nu pot fi slugile unui despotism ce se razimă pe baionete și onorabilitatea morală și de drept public le interzice a primi astfel de onoruri.

Londra, 21 Iunie. În adunarea generală a comisiei balcanice, președintele a făcut următoarea declarație: Ambasadorul turc din Londra a telegrafiat săptămâna trecută guvernului său, că ministri englez de externe, Sir Edward Grey, i-a comunicat, că Anglia va propune marilor puteri o intervenție comună, dacă Turcia nu va restabili ordinea în Albania și Macedonia.

Galați 21 Iunie. Vaporul ungar «Erzsebet Királyné» plecat din Galați cu pasageri a fost distrus eri complet din cauza unui incendiu izbucnit pe bordul vaporului. Sunt și câteva victime, între cari primul mecanic, directorul fabricii Azuga Dumitru Dumitrescu. Majoritatea pasagerilor au fost salvați.

Milano, 21 Iunie. Ziarul «Perseveranza» află din Roma că în curând se va începe o nouă mediațiune internațională pentru restabilirea păcii între Italia și Turcia. Profitând de ultimele evenimente din Tripolitania, marile puteri vor încerca să convingă pe Turcia că rezistența sa e zadarnică. Chestia insulelor din Marea Egee se va rezolva probabil în așa fel că insulele vor obține autonomia și vor rămâne sub protecția Italiei. Turcia va primi în schimb o însemnată sumă în bani.

Petersburg, 21 Iunie. Pe lacul situat în apropierea orașului Nev. jask s'a întâmplat o mare nenorocire. Mai multe bărci fiind surprinse de furtună, s'au răsturnat. Până acum s'au găsit 10 cadavre, însă cum numărul bărcilor răsturnate se ridică la 20, sunt temeri că au pierit peste cincizeci persoane.

Proprietar: Tip. A. Mureșianu: Branisce & Comp. Redactor responsabil: Ioan Brolea.

FRAȚII SIMAY, Brașov Târgul grâului 3.

Proprietari Emil Bologa și soții

Recomandă toate articolele cele mai moderne pentru dame și domni. Stofe, Mătăsării, Confecțiuni, Bluze și rufărie solidă pentru trusouri. Servieiu prompt și prețuri moderate. Nr. 101—17

